

Lớp Phật Pháp Buddhaddhamma
Môn học: TƯƠNG ƯNG BỘ – SAMYUTTANIKĀYA

Bài học ngày 14.9.2021

NHỮNG THỨ THẬT SỰ CÓ GIÁ TRỊ Ở ĐỜI
Kinh Tài Sản (Vittasuttam)

CHƯƠNG I. TƯƠNG ƯNG CHƯ THIÊN, PHẨM ĐOẠN (S.i,42)

Theo Phật Pháp, con người sống định hướng theo giá trị mà mình tin là tốt nhất, cao quý nhất. Cũng có những người sống cả đời vẫn không nhận ra cái gì xứng đáng nhất để theo đuổi mà cứ thả bênh bồng theo tháng ngày. Trong bài kinh này một vị thiên đã hỏi về những giá trị cao quý nhất. Câu trả lời của Đức Phật không thể hiểu đơn giản qua văn tự mà cần sự lãnh hội sâu sắc về những gì được xem là đáng có trong cuộc sống phù du này.

Kinh Văn

[Vị Thiên]

“**Kimsūdhā vittaṃ purisassa seṭṭhaṃ, kimsu suciṇṇo sukhamāvahati;**
Kimsu have sādutaraṃ [sādhutaraṃ (ka.)] rasānaṃ, kathaṃjīviṃ [kimsujīviṃ (ka.)] jīvitamāhu seṭṭha”nti.

-- Tài sản gì ở đời,
Đối người là tối thượng?
Sự gì khéo tu trì,
Đưa đến chơn an lạc?
Vật gì ngọt tối thượng,
Trong tất cả vị ngọt?
Sống cuộc sống thế nào,
Được gọi sống tối thượng?

[Thế Tôn]

**“Saddhīdha vittaṃ purisassa seṭṭhaṃ, dhammo suciṇṇo sukhamāvahati;
Saccaṃ have sādutaraṃ rasānaṃ, paññājīviṃ jīvitamāhu seṭṭha”nti.**

-- Lòng tin ở đời này,
Là tài sản tối thượng.
Chánh pháp khéo tu trì,
Đưa đến chơn an lạc.
Sự thật ngọt tối thượng,
Trong tất cả vị ngọt.
Sống cuộc sống trí tuệ,
Được gọi sống tối thượng.

Bản hiệu đính:

[Vị Thiên]

*Tài sản gì quý nhất?
Khéo tu gì an lạc?
Vị ngọt nào tối thượng?
Lối sống nào tốt nhất?*

[Thế Tôn]

*Niềm tin: tài sản quý,
Trì Pháp tất an lạc,
Chân thật vị tối thượng,
Sống sáng suốt tốt nhất.*

Thích văn

saddha = đức tin, niềm tin
vitta = tài sản, sản nghiệp, sự giàu có
seṭṭha = tối thượng, quý nhất, tốt nhất
dhamma = pháp, chánh pháp, lẽ chánh
suciṇṇa = khéo hành trì, khéo thực hành

sukhamāvahati = (sukha + āvahati) = tạo nên hạnh phúc, mang lại an lạc

sacca = sự thật, chân thật

have = quả thật, thật sự

sādutara = vị ngọt, sự hợp khẩu

rasa = vị nếm

paññājīviṃ = (pañña + ājīviṃ) = sống sáng suốt, sống với trí tuệ

jīvitamāhu = (jīvita + āhu) = được gọi là cuộc sống (tốt nhất)

Thích nghĩa

Theo Sớ giải thì đời sống sáng suốt là lối sống thật sự mang lại lợi lạc như đời sống cư sĩ có bố thí, trì giới... còn đời sống xuất gia biết sử dụng hợp lý nhu yếu với sự quán tưởng chân chánh khi thọ dụng, biết chọn thiên án thích hợp và thành tựu đạo quả.

*Dịch giả: Hoà Thượng Thích Minh Châu
Biên soạn Giáo trình: Tỳ kheo Giác Đăng*

-ooOoo-

3. Vittasuttam [Mūla]

73. “Kiṃsūdhā vittaṃ purisassa seṭṭhaṃ, kiṃsu suciṇṇo sukhamāvahati; Kiṃsu have sādutaraṃ [sādhutaraṃ (ka.)] rasānaṃ, kathaṃjīviṃ [kiṃsujīviṃ (ka.)] jīvitamāhu seṭṭha”nti.

“Saddhīdha vittaṃ purisassa seṭṭhaṃ, dhammo suciṇṇo sukhamāvahati; Saccam have sādutaraṃ rasānaṃ, paññājīviṃ jīvitamāhu seṭṭha”nti.

3. Vittasuttavaṇṇanā [Aṭṭhakathā]

73. Tatiye **saddhīdha vittanti** yasmā saddho saddhāya muttamaṇiādīnipi vittāni labhati, tissopi kulasampadā, cha kāmasaggāni, nava brahmaloke patvā pariyosāne amatamahānibbānadassanampi labhati, tasmā maṇimuttādīhi vittehi saddhāvittameva seṭṭhaṃ. **Dhammoti** dasakusalakammapho. **Sukhamāvahatīti** sabbampi sāsavānāsavaṃ asaṃkiliṭṭhasukhaṃ āvahati. **Sādutaranti** lokasmim loṇambilādīnaṃ sabbarasānaṃ saccameva madhurataraṃ. Saccasmim hi ṭhitā

sīghavegaṃ nadimpi nivattenti, visampi nimmaddenti, aggimpi paṭibāhanti, devampi vassāpenti, tasmā taṃ sabbarasānaṃ madhurataranti vuttaṃ. **Paññājīvim jīvitamāhu seṭṭhanti** yo paññājīvī gahaṭṭho samāno pañcasu sīlesu paṭiṭṭhāya salākabhattādīni paṭṭhapetvā paññāya jīvati, pabbajito vā pana dhammena uppanne paccaye “idamattha”nti paccavekkhitvā paribhuñjanto kammaṭṭhānaṃ ādāya vipassanaṃ paṭṭhapetvā ariyaphalādhigamavasena paññāya jīvati, taṃ paññājīvim puggalaṃ seṭṭhaṃ jīvitaṃ jīvatīti āhu. Tatiyaṃ.